

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-03-26

Diarienummer:
KSN-2020-01183

Handläggare:
Anna Lind, Susanne Afzelius, Anders Fridborg

Beslut om prioritering av behov vid bemannings- respektive materialbrist

Förslag till beslut

Krisledningsnämnden beslutar

1. **att** fastställa tre principer att gälla vid fördelning av personella resurser med anledning av spridningen av coronaviruset och enligt föredragning i ärendet
2. **att** uppdra åt HR direktör att i kommunledningskontoret upprätta en tillfällig resursfördelningsfunktion för personal, med mandat att fördela och fatta beslut om prioriteringar enligt ovan, efter samråd med berörda förvaltningar.
3. **att** uppdra åt kommunledningskontorets krisledning att i kommunledningskontoret upprätta en tillfällig resursfördelningsfunktion för material, med mandat att fördela och fatta beslut om prioriteringar enligt motsvarande prioriteringsgrunder, efter samråd med berörda förvaltningar.

Ärendet

Uppsala kommun står liksom många av landets övriga kommuner och regioner inför en situation där personalbristen på grund av spridningen av coronaviruset är så omfattande att det föreligger överhängande risk för att samhällsviktiga verksamheter inte kan garanteras. Arbete pågår för att till exempel utöka tillgången på vikarier, men andra åtgärder kan komma att behövas.

För att så långt som möjligt kunna säkra bemanningen behöver medarbetare kunna förflyttas för att vikariera för annan i helt andra verksamheter än där de i normala fall är sysselsatta. Förflyttningar inom en förvaltnings verksamhetsområde beslutas av förvaltningsledningen i enlighet med normala regler. De föreslagna principerna gäller förflyttningar mellan förvaltningar och där förflyttningsorsaken är vikariat.

Av samma skäl behöver visst material som blivit bristvaror till följd av bland annat importsvårigheter och ökad förbrukning relaterat till coronavirusets effekter kunna prioriteras mellan olika verksamheter inom kommunen.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Prioritering av personalresurser

Den rådande situationen med spridning av coronavirus och sjukdomen Covid-19 har inneburit personalbrist i olika verksamheter. Arbete pågår för att till exempel utöka tillgången på vikarier, men andra åtgärder kan komma att behövas.

Kommunstyrelsens ansvar som arbetsgivarnämnd innebär att alla medarbetare i Uppsala kommun formellt är anställda av kommunstyrelsen. Nämnderna ansvarar dock för verksamheterna och all prioritering och samordningen som sker över gränserna för nämndernas förvaltningsområden måste göras med beaktande av nämndernas ansvar för verksamheten. Bedömningar som görs måste alltid stå i samklang med det grundläggande bemanningsbehov som är fastställt i de nu gällande risk- och sårbarhetsanalyserna. Bedömningen i prioriteringshänseende utgår således från definitioner av samhällsviktig verksamhet som de används i nationell vägledning, regionala överenskommelser och kommunens risk- och sårbarhetsanalys.

Först och främst ska kommunen söka nya medarbetare med alla de metoder som tänkas kan. Detta görs för närvarande genom att teckna avtal med vikarier som anmält intresse till vikarieförmedlingen, kontakt med utbildningsanordnare samt bredd annonsering. Till detta kommer möjligheten att öka sysselsättningsgrad och använda möjlighet till övertid och mertid. När det kommer till förflyttning ska medarbetare i första hand förflyttas från de verksamheter som har stängts ner antingen på grund av att kommunen beslutat det eller därför att det följer av myndigheters rekommendationer eller beslut. Här handlar det alltså om personal som inte behöver utföra sitt vanliga arbete.

I andra hand ska de prioriterade verksamheterna kunna allokera kompetenser som finns i verksamhet som är i full drift. Här handlar prioriteringen om att personalen med en given kompetens bättre bidrar till samhällets skyddsvärden i en annan roll på ett annat arbetsställe.

Med utgångspunkt i detta har tre principer formulerats.

Princip 1. Verksamhet inom äldreomsorgen och omsorgsförvaltningen vars mål och syfte är att säkra människors liv och hälsa samt verksamheterna inom brandförsvaret, socialförvaltningen och övriga förvaltningar som säkrar upprätthållande av trygghet och säkerhet prioriteras först vid konkurrens mellan verksamheter avseende behov av personal. Hit räknas även den direkt stödjande verksamhet som utförs av gemensam service.

Princip 2. Personella resurser ska i första hand tas från verksamheter som redan stängts ner av någon anledning. Först när där inte finns möjlighet ska prioriterade verksamheter kunna förses med personal från andra verksamheter som är i full funktion.

Princip 3. Medarbetare vars kompetens behövs i någon av de verksamheter som är prioriterade ska förflyttas för att kunna vikariera i de prioriterade verksamheterna vid behov. Huvudregeln är att allt sker på frivillighetens grund men för det fall beslut måste fattas mot medarbetares eller fackliga organisationers vilja, kommer de öppningar som finns för sådan hantering i lag och centrala avtal att tillämpas.

Den första av de tre principerna slår fast vilka verksamheter som har rätt att begära resursförstärkning från andra förvaltningar. Förändringar inom förvaltningens eget verksamhetsområde sker utan iakttagande av denna princip. Det är som det framgår enbart viss verksamhet inom respektive förvaltning som är prioriterad. Således kan det inte bli frågan om att på en annan förvaltnings bekostnad förstärka verksamhet som inte är prioriterad.

Den andra principen syftar till att begränsa allokering av medarbetare som behövs på sin ordinarie placering så långt möjligt är. Prioriteringen avseende pågående verksamheter behov av bemanning görs utifrån en analys i det enskilda fallet och måste med nödvändighet följa den första principens grundläggande vägledning. Samtidigt behöver samhällets övriga skyddsvärden värnas. Alltså ska hänsyn tas till förmågan att upprätthålla samhällsfunktionalitet, demokrati, rättssäkerhet, och mänskliga fri och rättigheter samt miljö och ekonomiska värden vid den typen av prioritering.

Den tredje principen fastställer att det är viktigt och önskvärt med frivillighet, men att när det inte går att komma överens med medarbetare måste beslut kunna fattas mot deras vilja. Riskerna med detta är flera, men konsekvensen av att kräva frivillighet är att kommunen tappar rådigheten över kompetensförsörjningen i detta mycket kritiska läge.

Kommunen bör, för att dessa prioriteringar ska kunna göras snabbt och effektivt inrätta en resursfördelningsfunktion med uppdrag och mandat att fatta beslut om personalförändring i enlighet med principerna ovan. Mandatets grund ligger i HR-direktörens delegation. Detta förfaringsätt kommer också att kunna säkerställa att de skyldigheter arbetsgivaren har enligt Lag om Medbestämmande (MBL) uppfylls.

Prioritering av material

Den globala efterfrågan på produkter som används kopplat till covid-19 har förändrats dramatiskt under de senaste veckorna. Det gäller produkter såsom exempelvis filtrerande halvmasker, skyddsdräkter, vissa skyddsglasögon, vissa visir, en del engångsmaterial, ytdesinfektion och handdesinfektion. Tillgång till råvaror, tillverkningsprocesser och leveranser är under stor press från hela världen vilket resulterar i dyrare priser och väldigt långa leveranstider eller helt uteblivna leveranser.

Uppsala kommun har idag ett centralt lager av vissa av dessa produkter såsom exempelvis engångsförkläden, ytdesinfektion och handdesinfektion. Mer sjukvårdsrelaterade produkter lagerförs och köps in direkt av berörda förvaltningar (ÄLF och OMF). För att säkerställa att de centralt lagerhållna produkterna fördelas på ett sätt som bäst svarar mot behoven utifrån samhällsviktig verksamhet behövs en kommunövergripande prioriteringsfunktion även för detta. Prioriteringen ska ske utifrån det som påtalas i princip 1 ovan, i tillämpliga delar.

Syftet med prioriteringarna är att säkerställa att dessa behov kan tillgodoses med nödvändigt material från central lagerhållning så långt som är möjligt.

Beslutet

Beslutet gäller tills krisledningsnämnden beslutar annorlunda eller beslutet upphävs på annat sätt.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet i sig förväntas inte få några ekonomiska konsekvenser. Varje nämnd bibehåller kostnadsansvar för utlånad personal.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 26 mars 2020

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör